

Czíslo 10.
6. měrza.

Bonhaj Bóh!

Pětnik 14.
1904.

Sy-li spěval,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wśdne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će!

F.

Szerbiske njeđželske lopjeno.

Wudawa żo kóždu żobotu w Szmołerjez knihicžiščerni w Budyschinje a je tam sa schtwórlétmu pshedplatu 40 np. dostacž.

Okuli.

Ps. 77, 8.—14.

Spěvat psalma skorži, so je tón Knjes swój lud wopuschčíł, ale tola pshedobudże żo wón psche wschu stysknoscž i njekhablazej wérje do Božeye luboscze. Wón spěva: Ja wopominam skutki teho Knjesa, haj ja spominam na twoje přednišče džiwy, a tajki hłada nadžiomny do pshichoda. Kaž psalmista żo pschebědzi psches stysknoscž swojego kschiza, tak chzemy tež my wot njeho wuknycz, jažne wóczko měcz a ſebi je ſdzerzecž w týchnosczech.

Kschesczijan pod kschizom.

1. Wón żo podda pod Božu žwiatu wolu;
2. Wón widzi tež pod kschizom Božu luboscž.

1. „Budże tón Knjes wèczne saſtorecž a žaneje hnady wjazy njewopokaſacž?“ tak czežzy ſdychuje spěvat psalma. Wón żo wopuschčený ſaczuwa wot Knjesa. A tole ſdychowanje hischče dženka mjes kschesczijanami wotmjeſklo njeje. Pohladajmy nuts do živjenja, ſelko je tam duchowneje nusy a hubjenſtwa. Tam leži jedyn w swiaſtach žadosečow a hrécha; wón cžuje to potajne wotrocžtwo; wón žada ſebi po wužwobodženju, ale podarmo; žadosečiwosć jeho pschezo ſažo pschewinje. Abo tam je duscha wobdata wot czežkých pruhowanjach a dwělowanjach a wona ſdychuje: „Mój Božo, mój Božo, czecho dla ſy mje wopuschčíł? A pôdla snutskowneje týchnoscze ſwonkowne horjo a ſrudoba. Tu je hospodař; wón je žo pschezo ſwěru pržował, žo jako dobrý kschesczijan wo- pokaſacž, ale tola pschi ſwojim dželanju a modlenju

roſežetej nusa a staroſež w jeho domje. Tam leži dobrý kschesczijan na khor-kožu a čaka wot jeneho ranja do druheho na Knjesowu pomož; ale tón Knjes da jemu čakacž a wón ſdychuje: „tón Knjes je mje wopuschčíł.“ Tole ſdychowanje pschezo ſ nowa klineži we wutrobach a domach. Tehdom žo ſapocžnu póstne hodžiny, kaž pola naschego Sbóžnika, hdźż wón w sahrodze Gethsemane ſawola: „Moja duscha je ſrudna hacž do ſmjercze.“ W tajkich hodžinach dyrbi duch pytačz to hľuboče potajneſtwo luboscze, kotrež žo po ſdacžu w hněwie potaji, a kschesczijanska wutroba dyrbi naukuňecž žo poſhilecž pod wschehomóznu ruku Božu, so móže ſ psalmistom prajicž (11): „Ja dyrbju to czeřpicž; prawiza najwyschšscheho móže wschitko wobrocžicž.“ My dyrbimy czeřpicž, to njeſteji nam kschesczijanam, hdźż ſmy wobdacži wot luboscze Božeye w Khrystuſu — niz w hwěſdach ani wysche hwěſdom, ale we wutrobje wèczneje luboscze, we wótzovskej wutrobje Božej, kž ſwoje džecži psches horjo na ſnutskownym člowjetku wucziszczi, poſylni a k ſebi czehnje — nam kschesczijanam ſteji, so „my dyrbimy czeřpicž“, ſi njewuhaſliwymi piſmikami na kschizu Khrystuſowym napiſane. Abo njedyrbjesche Khrystuſ czeřpicž, so by k ſwojej kraſnoſeči nuts ſchol? Pod kschizom Khrystuſowym naukuňemy, so „prawiza najwyschšscheho móže wschitko wobrocžicž“, a my prajimy: „ja chzu czeřpicž“ a poddamy žo pod Božu wschehomóznu ruku. Hdźż my nasch kschiz tak wobhladamy, w tej myſli a w tym duchu, potom budže nam tež hodžina czeřpjenja a ſrudobý hodžina pscheſtraſnjenja ſa nasche ſnutskowne živjenje, hdžež žo

nasche smutskowne žiwjenje wucžisći mot nječistoscze, hordoscze a žadosežiwoscze a što podda do praweje po-bluschnoscze luboscze, kij wscho wéri, wscho pscheczerpi, wscheho što nadzija. Tazku kraſnoscž chze nam tež ſrudoba pschinjescz.

2. Ale ſak je to móžno? „Ja wopominam ſkutki teho Knjesa; ja spominam na twoje pređniſke džiwy. Božo, twój pucž je ſwiaty.“ Psalmista hłada do ſańdženosce, hdžez mějescze iſraelſki lud czerwjene morjo psched ſobu a egiptowske wójsko sadu ſebje a Bóh tón Knjes ſwój lud psches džiw wukhowa. Tak tež naſch lud wróčzo hłada do ſańdženosce, hdžez je džiwnu móz teho Knjesa naſhonil — tak w čaſku reformazije, hdžez bu wuſtwobodzeny s wotroczſta romſkeho Babela, abo hdžez je Bóh naſhemu ludej pomhal dobycz nad ſwojimi njeſcheczelemi. Wschudzom widźimy wodženje Bože, ſo ſpewamy: „Božo, twój pucž je ſwiaty; hdžez je tajki mózny Bóh, jako ty, Božo, ſy?“ We wodženjach ludow wobrasuje ſo tež Bójske wodženjejenotliweje dusche. A njewidźimy tež w naſhim žiwjenju ruku Božu, kij bórshy ponizuje a ſańko poſběhuje? Bóh tón Knjes naſ wjedże do czémneho doła, ale wón pschi naſ ſteji pschi puežowanju psches czémny doł, ſo by naſ ſi njeho wuſwiedł. A pschi wſchém kſchizu naſche wóczko hłada na njeho, kij je tón kſchiz ſa naſ njeſk a je ſo ſynyl k prawizy Bożej a ſi jeho wóczka žorli ſo nam pschewinjerſta móz ſa wſchón kſchiz do naſheje wutroby, ſo my prajimy: „Bóh drje naſ džiwnje wodži, ale ſtajnje ſbóžnie.“ Hamien.

Boži wojowarzjo.

(Ephes. 6, 11.)

Sso woblekaj bróni Božu, ſběhn khorhoj wuſzolo,
Tu ſwiatu khorhoj kſchiza, kij wěcžne ſwětloſcze ſo:
Tu njeſ psches cžmu a ſwětloſcze we ſwojim Sbóžniku;
Wſcho dobyčeje je twoje we tutym ſnamjenju!

Sso woblekaj bróni Božu; njech wéra je twój ſchit,
Twój kryw, mječ, ſylny kabat, tak pschewinjerſch ty ſwět.
S tej brónju wopaſanju cžehń pucž ſwój do rowa,
Tak pschewinjerſch ty helu a dozpiſch njebeſza!

To Konstantinus jemu je derje dopóſnał,
Niz brónie ani wójsko, naſch Knjes je wojował,
Naſch Knjes ſa njeho doby a jemu poſkaſa
Na njebu kſchiza ſnamjo, to ſnamjo dobyčeza.

Shto Augustina ſ ruki tam cžertej wutorže?
Ako wozući ſe ſmijercze ſa nowe žiwjenje?
We Božim piſmje ſkiczi po proſtwach Moniki
Wſchě ſwiate brónje jemu naſch Knjes najbmilniſchi.

Sso woblekaj bróni Božu; hlej, ſwět wſchaf leži w ſzym
A ſluži temu ſlenu a hrósh wérjazym.
Naſch Knjes naſ poſylnjuje, nam ſwěru do pomha
Se wſchego ſleho ſkutka do ſwojoh krajeſtwa.

Duž chzemj, lubi, ſwěrni, ſi tej brónju wojowarzjo
A wjeſ'le ſi naſhim Knjesom we wſchitkach bědač ſtacž.
Tu brónje a tam paſmy, tu ſlabi, kraſni tam
A ſbóžni! Haleluja! Haj, Jeſu, pomhaſ ſam!

Jan Waltar.

Bóh ſwojich džiwnje wjedže.

Powjedańczo ſ Oldenburgſkeje reformazije.

Podał K. A. F.

„Póſnaję ſo tón Knjes ſwojich ſwiatych džiwnje wjedže; tón Knjes ſwiaty, hdžez ſo k njemu wołam“, tak rěči kral Davit w 4. ſchtucžy 4. psalma. Tež profeta Jeſaias w 29. ſchtucžy ſwojego 28. ſtawa ſwedeži: „Knjesowa rada je džiwna a jeho mudroſcž kraſna.“ Tutej wuprajeni, w Knjesowym mjenje cžinjenej, wopſchijatej njebeſku wěſtoſcž, a kóždy, kij ma woči k hladanju, wěrnoſcž tychle ſwiatych ſłowow pola wſchěch Božich džeži wobtwjerdženu namaka.

Luby ſerbſki cžitarjo! Stejſich ty tež pod wjedženjom Božim? Khodžiſch tež na džiwnych pucžach ſwojego Knjesa? Ty ſo ſi wjele drugimi cžlowjekami kraſneho kónza nadzijesch; ale kij tež pucž k temule kónzej namakał? Sawěrnje žadyn druhi njeje, dyžli tamny wuſki pucž ſamoſaprécza w kroczenju ſa Jeſuſom Chrystuſom, na kótrymž móže ſo eži jeno hnada, ſbože a troscht, wodacze hréchow we wérje do twojego Sbóžnika, prawdoſcž a wěcžne žiwjenje doſtač. Ze tónle ſakkad pola tebje połoženy, o potom njech ſu pucže twojego žiwjenja tak ſpodžiwnie a ſachmatane hacž chzedža, ty póndžesch pod prawizu ſwojego Boha ſtroſchtne drohu žiwjenja a móžes ſebi we ſwojej duschi wěſty bycz, ſo jemu dozpijesch kraſny wotthyknjeny kónz: wěžne hnadne myto w njebeſach!

Dženža chzu eži podawisnu jeneho taſkeho džeſcza Božego wupowjedacž, nad kótrymž je ſo tamne Knjesowe ſlubjenje, nam w 14. a 15. ſchtucžy 91. psalma miłosćiwje date, ſpodžiwnje doſjelnilo: „Wón požada mje, dha chzu jeho wumoz; wón ſnaje moje mjenio, teho dla chzu jeho poſběhnyež. Wón wola ſo ke mni, dha chzu jeho wuſkysczež; ja kym pschi nim w nufy, ja chzu jeho wutorhnyež a k cžesczi poſtajicž.“ Njech eže tale podawisna wubudžuje, ſo tež ty, luby ſerbſki cžitarjo, ſwoje žiwjenje Bohu lubemu Knjeſej porucžiſch, kótryž je wſchém ſwojim w kóždy cžaſ a to husto na ſpodžiwnie waſchnje bliſko ſe ſwojej pomozu a ſe ſwojej hnadi!

We netcziszeſej Belgiskej býdlesche w čaſku reformazije bohata a naſladna ſwójsba. Ta wobſtawasche ſi wjele ſyñow a džowlow. Prěnſchi hěchu ſo poſdžiſchmo měſciezanskim rjemieſlam pschivobroczili, ſi wuſwacžom mělodſchego, Franziskuſa. Dokelž běſchtaj starſchej po ſwojim waſchnju pobožnaj a chyzſchtaj jeneho ſwojich ſyñow radu do ſlužby zyrkwe dacž, dha žadaſchtaj, ſo by Franziskuſ do někajkeho klóſchtra ſchol. Tón paſ, hižom ſahe ſwojemu Knjeſej wocžehnjeny, radu do teho ſwoli a poſhwyciž ſo teho dla duchownſtwu. We klóſchtrje ſtudowasche wón ſi wulkej pilnoſcžu a poſkaſowasche pschi tym taſku wutrobnu pobožnoſcž, ſo wón pola ſwojich pschedſtajenych bórshy we woſebitej cžesći ſtejſeſche.

We wulkim ſławnym wiſowanskim měſcze Antwerpenje ſo w tehdomniſchich čaſach k poſtnym pređowanjam najhódnischi mužojo wuſwolachu, a bórshy bu tež naſch Franziskuſ, Alarduſ ſi mjenom, k temu powołany. Dokelž paſ wón ſwojego Sbóžnika ſe wſchej wutrobu lubowasche, dha móže ſebi kóždy myſlacz, ſo wón tute poſtne pređowanje wo cžeripjenju a wumrjecžu naſheho Knjesa, na cžimž džě wſcha naſha wéra wotpočjuje, ſtajnje ſi najhlubſchim ſa-čjuwanjom a k wulku natwarjenju ſwojeje woſady džeržeſche. W tamnym čaſku paſ jedyn pschekupz ſ Hamburga dla pschekupſtwa w Antwerpenje pschebiywasche; tón bě tež psches Božu hnadi k wobroženju pschishol a teho dla k evangelskej wucžbje, ſo tehdyn runje roſſcherjazej, pschekupſt. Tola paſ wón hiſceže w Antwerpenje taſke katholſke zyrkwe wopſtowasche, wo kótrychž wjedžesch, ſo ſo tam evangelij wo kſchizowanym Chrystuſu ſi cžoplej wutrobu pschipowjeda. Psches Bože wjedženje pschińdze wón tak tež k pređowanjam naſheho Alarduſa, a bu psches teho ſameho wutrobnje

natwarjenj. Tola pak jeho srudoba napjelnjowasche, hdz̄ ſebi po-myſli, ſo dyrbi tale pobožna duscha, kiž hižo tak ſahe knjega Jeſuha radoſtnje poſnawasche, w bludach bamžitwa ſawostacéz. Wón ſo teho dla ežerjenj ſacžuwasche, tuteho młodeho mnicha na evangeliſku wérnoſcz fedžbliweho ſčiniež, a pytaſche ſkladnoſcz, hdz̄ moħl ſ nim ras poręczež. Tola to bě khétero cžežka wěz, dokelž běchu klóſchtrowe ſakonje jara frute. Ale jedyn džen ſo jemu to ſkónczne poradži; wón ſo ſ nim poſtegelnje do rěčow da a wſa jeho ſobu do ſwojeje hōſpody. Tu wotewri ſwoju ſčchinju a poſkaſowasche jemu Lutheroſe pízma. Franziskuš ſo ſ nim lubjerady do dlejscheho roſrēčowanja da, poſhetož nowa wucžba hnydom hlyboki ſacžiſchež na njeho ſčini, jako widžesche, ſo je zylo do Božeho ſlowa ſaſchęzepjena. Poſchi božmjeprajenju jeho poſtekupz poſtegelsche, ſo by tola hysto k njemu poſchihadžał. Młody dučhowny ſo tež dołho niſowacé niſdawasche, ale huſežiſcho poſchihadžesche, ſo by ſo po poſtekupzom roſrēčował, woſebje pak tež teho dla, ſo by pízma reformatorow, kotrež tola do klóſchtra poſchijescz nježmědžiſche, ſwérū ežital. Skónczne dyrbjesche ſo poſtekupz ſaſo na domojpucz podacéz, a poſtegoruczi teho dla ſwojego młodeho poſtegela Božej hnadže.

Sa lěto wjedžesche jeho pucz ſaſo do Antwerpena. Wutroba jeho ežerjesche, tak rucze hacž móžno ſwojego młodeho ſnateho wophtač. Bóryš běſchtaj hromadže, a — ſchtó wopische jeho radoſcz, jako widžesche, ſo je ſymjo, poſhed lětom wuſhyte, poſhes Božu miloſcz tak kraſnje ſefihadžalo! Franziskuš bě doſpołnje poſtegħwědeženj, ſo je evangeliſka wucžba jenicžy prawa, dokelž je wſcha do Božeho ſlowa ſaložena, a ſo ſo romiſka zyrkej ſe ſwojej Marijnej ſlužbu, ſe ſwojim ežeſzenjom ſwiatych, ſe ſwojim wotpuſkom, ſe ſwojim dučhowniſkim knježerſtwom atd. we wſchelakich ſkažazych bludach namaka. Nětko poſtekupz dale džesche. Wón jeho na to fedžbliweho ežinjesche, ſo ma nětko, hdz̄ je ſniutkownje poſtegħwědeženj wo wérnoſci evangeliſkeje wucžby, tež ſwiatu poſchiklusknoſcz, poſtegenu krocžel wažicž a ſo ſjawnje k tutej wérnoſci poſnacéz. Ale tu ſaſtupiſhu wulke ſadžewki. Schto budže moja ſwójba prajicž? Kaf poſchińdu ſ klóſchtra won? Kaf ſo mi poſchihodnje pońdže? Kaf mam ſo ſaſtaracéz? — Tola wſchě tele ſađewki wjedžiſche poſtekupz doſpołnje ſwotſtronjecz, hdz̄ jemu poſchipódlia ſlubi, ſo chze ſo ſa jeho dalsche ſaſtaranje ſ wěſtoſču staracéz. Franziskuš napoſledku hinał nježoſesche, dyžli do teho ſwolicž. Nětko wjedžiſche poſtekupz wſho tak ſriadowacéz, ſo móžeſche Franziskuš wotpucžowacéz, předy hacž ſo ſchtó dohlada. Po někotrych dnjach ſo teho dla poſtegħi ras wjecžor do poſtekupz weje hōſpody poda; tón da jemu druhu draſtu, kotrež ſo wón woblecže a na to džeschtaj hromadže do poſchiftawa na Łódź, kotrež hiſčeze tu ſamžnu nőz do Hamburga wotjedže. Runjež młodženzej wutroba pukotaſche a jemu lohko njebe, ſo na tajke waſchijne ſ Antwerpena wotžaliež, dha wón tola w tym Božu wolu widžesche a teho dla ſa ſwojim wodžerjom džesche.

W klóſchtrje pak jenu hodžinu po druhej na Franziskušowym domojwrot wocžakowachu. Wón njepoſchińdu. Dokelž bě Franziskuš hewał poſtego najporjadniſhi był, móžachu ſebi čim mjenje wuſladowacéz, čeho dla tak dołho wuwoſta. Klóſchtrowym abt pał, poła kotrehož wón we wulkej ſuboceži a čeſeži ſtejſeſche, poſchikafa ſkónczne, ſo by ſo kóždy lehnyč ſchol a ſo bych ſo wrota njeſamkle, tak ſo by Franziskuš poſchi ſwojim wróčzenju njeſt moħl. Maſajtra rano hnydom do jeho komorki hladacéz džesche a — Franziskuš tu hiſčeze njebeſche. Poſches to bu wſchón klóſchtr do njemera ſtajeny. Wſchelake myſle ſo wuprajowachu; jedyn mienjeſche to, druhí druhé. Ma to bu pilne ſledženje ſa Franziskušom poſchikafane, doniz ſkónczne ſ powjesczu njepoſchińdzechu, ſo ſu w nožy młodeho člowjeka ſ jenym hamburgiſkim poſtekupzom na Łódź hicž widželi, kotrež je hnydom po tym wot-

jela. Na měſče bu Łódź wuhotowana, kiž mějeſche ſa tamnej Łódžu jecž, ju doſzahnyč a Alarduša wróčzo poſchivjescz, a tale Łódź tež woprawdże wotjedže. Tola hamburgiſka Łódź bě dla poſchihodneho wětra hižom poſchedaloko do předka, tak ſo mějeſche wuſhla Łódź ſo prbſdna ſaſo do Antwerpena wróčzicž. Wſcho druhé ſlědženje běſche, kaž ſo ſamo roſhni, podarmo, runjež we wſchém měſče wo ežeknjenym mnichu powjedachu.

Tón pak ſe ſwojim poſtegzelom ſbožownje do Hamburga poſchińdu, hdz̄ moħl ſe ſchtó ſlědženjam ſwojich poſchedstajených ſkhwany. Poſtekupz jemu tudy w ſwojim domje býlo poſchipoſa, jeho ſe wſchěmi nuſnymi potrjebnoſczemi ſaſtarajo a dale w evangeliſkej wucžbje roſwucžujo. Taſo bě někotry ežaž tudy był, bu na wſzoku ſchulu do ſenj daty, hdz̄ ſo tehdyn nowa a tola ſtara wérnoſez naježiſežiſho a najlepje wucžesche. Lubowany poſtegzel w Hamburgu bě jeho bohacze ſ pjenjeſami ſaſtarał, a jako ſo pol lěta miny, poſchińdu ſaſo trěbna ſumma wot tam do ſenj. Franziskuš jara pilne ſtudowasche a poſchibjeracše dale bóle w ſwojej wérje, tak ſo bě radoſtny w ſwojim Boſy. Ale kotrehož tón knjegi ſubo ma, teho wón ſchwika. To dyrbjesche tež Franziskuš naſhonicž.

(Poſchihodnje dale.)

Kſchijz,

poſchi pucžu do Lpſp. w Hanoverskej na ſchyriróžkatej muri ſtejazh, ma tele napiſma:

Na prěnim boku:

Schto dha chze kſchijz, kiž ſteji poſchi pucžu,
Drje podrožnikoj dobre prajicž tu?
Wón ſlódki troſcht wſchak tebi ſjewicž wě:
Knjes na ſo wſal je twoje hréchi wſchě.

Na druhim boku:

Schto dha chze kſchijz, kiž ſteji poſchi pucžu,
Drje podrožnikoj dobre prajicž tu?
Budž w nadžiji nět ſtroſhtny, wjeſeſty:
Kſchijz do njebeſez eže wěſče ponjeſty.

Na třetím boku:

Schto dha chze kſchijz, kiž ſteji poſchi pucžu,
Drje podrožnikoj dobre prajicž tu?
To jene nuſne ſlowo praji nam:
Wſmi ſwój kſchijz na ſo a poj ſa mnu ſam!

Na ſchitvórtym boku:

Mój Bóh je na kſchijz uſho ſaplacžil
A ſ tym wſchě ſtysknoscze mi ſacžeril.
Duž chzu ſwój kſchijz ja njeſcz tež ſczeſtpliwie,
Hacž junu ſo mi króna doſtanje!

S. Žitawſki.

Wopomní kónz.

Ras muž mjes młodženzami ſtejſeſche, kotsiž běchu jeho wucžomzy a wón bě jich wucžer. S jich wuſhnenjem běſche wón ſpoļojom, tola niz ſ jich žiwiſenjom, a někotri ſrudžachu jeho wulzy jara ſ tym, ſo žadoſczam młodofeſze poſtegħiſtachu a ſo ſaſtaných wjeſelow njeſdžeržowachu. W tyſchnoſci ſwojeje wutroby bě jich hysto warnował, poſhetož wón jich nutrniſe ſuboceži; ale do jich wutrobow njebeſchu ſo jeho ſlowa ženje hlyboko ſacžiſchežowale. Duž wón jenu hodžin ſ wróčoſdžeržanej boſoſežu mjes nich ſtupi a džesche: „Hiſčeze ras, młodženz, wo čimž tak wjele krocž rěčach, a potom waſ nochzu wjazh wobčežowacéz. Běch ſnanu tež poſche kruhy

a kymli psche wjele wot waž žadał, nō dha budžeže živi, kaž chzecze, a wuziwajcze wschē radoſcze živjenja, tak doſho hacž mōžecze; jeno wo jene waž proſchu; a to mojej luboſczi ē wam wěſcze njesapowjedžicze, je džē to jeno malickeſc a na kóždy pad waſche ſbože." Woni ſo praschachu: "Schto wot naž žadasch? Mę chzemy to czinicž." Wón wotmolwi: "Nicžo dale, hacž ſo jeno džen do ſwojeje ſmijercze druhe živjenje ſapocznecze; ale to dyrbicze mi tež ſe wschē wěſtosežu ſlubicž, kafkuž mōže člowjek dacž." Tale rěč běſche jim ſpodžiwna wot jich wucžerja a woni ju ſi wopredka njesroſymichu, tola ſkładowaze roſpomijecze jich do jejneho hľubokeho roſoma dowjedže, a ſi jejným wěrnym měnjenjom jich zyla duſcha ſarža. Duž tón ſkłowo wſa, kofryž ſo najbole triechený ſacžuwaſche, a džesche: "Wucžerjo, pscheſzelo! my ſachodni člowjekoj oni jenicžki džen wěſth nimamý. Duž lubimý lepsche živjenje, nětko ſi nim ſapoczinamý, woboje w tónzanih wokomik, w tym maſch jenicžku wěſtosež." Tak won rěčeſche, a wschitzu tak czinjachu.

F.

Kónz pobrachuje.

Ssužod dō jſtvy ſaſtupi a kym doma jemu napſchečiwo běži, kaž běſche to ſwucženy, ſo by jemu rucžku dał. "Schto dha ſy czini?" ſo ſužod jeho woprascha, "kaſti napohlad maſch? Ssy we wójnje pobyl?"

"Haj", wotmolwi macž hólceza, "to budžiſche mohlo ſle wupanycz. Ta běch ſebi mothyku ſabyla, kofruž na polu jara nuſnje trjebach, a póžlach ſwojeho ſynka khwatajžu domoj, ſo by mi ju pſchinjeſt. S pſchečzom, mi ſlužicž a mi wježele czinicž, je pſche khwatniwje běžal a paňl. Mothyka je jeho bliſko wóczka ſraniła. Pſchi ſamym budžiſche jemu do wóczka ſajela a moje džecžo by wóczko ſhubilo. Tak je hólz hiſhce ſi módrým wóczkom wotſchol."

Ssužod mjelečesche a na žonu pohlada, jako chzyl hiſhce wjazy ſlyſhceſz. "Kónz ſi tutemu podawſej pobrachuje", ſkónečnje džesche.

"To běſche kónz", žona wotmolwi, "ja kym prawje ſwarila, ſo ſo mój hólz prawje na ſedžbu brał njeje, wjazy ja njemóžach, dokelž běſche ſo tola jenož ſi džecžazej njewobhlađniwoſcžu ſtało".

"Kónz pobrachuje", ſužod ſaſo džesche.

"Mój hólz budže ſebi do ſpomjatkovacž a budže pſchichodnie wobhlađniwiſchi", macž dale džesche.

"Kónz pobrachuje", ſužod wótſiſho a kylniſho prajeſche. Wón poſběhny porſt a poſaſowaſche horje a džesche ſe ſwjetatožnym hložom: "Džakujeſe ſo temu ſnjeſej, pſchetož won je dobrotiwy a jeho dobrota traje wěčnje."

Sswetej kſhižowanym bycž.

W starých čaſbach je ſo młodženž wucženeho ſchedžiwa ſpraschał, ſchto to rěka: ſswetej kſhižowanym bycž. "Dži won", džesche starz, "na poſrjebiuſche, wołaj morvych a rjeku: Pójce won, je luboſna meja, njebjeſha ſu móbre a ptacžki ſpěwaju." — Mlodženž džesche a jako bě ſo wróžil, džesche starz wucžer: "Schto ſu morvi wotmolwili?" — "Nicžo", džesche młodženž.

"Dži ſaſo", kaſaſche starz, "wołaj morvych a rjeku: Steji njewjedro na njebjeſbach, khwatajeſe, ſo wý pod tſechu pſchiūdžecze, pſchetož bórſy ſo ſběhnje!" Tak ſo młodženž wróži, ſo starz ſaſo woprascha: "Schto ſu wotmolwili?" — "Nicžo", džesche młodženž. "Duž dži ſaſo a khwal jich, a hdýž njepoſluchaja, dha ſwará jich." — "Ach, mój nano", džesche młodženž, "to budže tež podarmo, woni mi na woboje ničo njewotmolwia!" Duž džesche starz: "Hlej, mój ſyno, ſa lóſhtom a ſrudobu, wabjeñiom a hroženjom, khwalenjom a ſwarjenjom ſweta maſch ſo

runje tak mało prashecž jako morvi, to rěka: ſswetej kſhižowanym bycž."

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— My lubych ſſerbów ſ nowa na ſo wotměwaze ſerbſke Bože ſlužby w Draždžanach ſedžliwych czinimy, ſo bych ſwojich w Draždžanach a wokolnoſczi w prawym čaſzu na nje dopomnili. Preñja ſerbſka Boža ſlužba ſměje ſo njedželu Lätare w kſhižnej žirkvi a ſapocznje ſo w 1/12 hodž. Druha Boža ſlužba ma ſo tſecžu njedželu w juniju, to je ſetka 3. njedželu po ſwiatej Trojizh, 19. junija, tſecža Boža ſlužba je tſecžu njedželu w septembrje, to je 16. njedželu po ſwiatej Trojizh, 18. septembra, a ſkónečnje ſchtwórt Boža ſlužba njedželu 2. adventa, 4. dezembra.

— S nowotwarowm ſchule w Schezeñzy ſo w bližſhim čaſzu ſapocznje. Twar je ſo ſnjeſej twarſtemu miſchtrej Turkej we Wulkich Šdžarach pſchepodał.

— Knjeſ ſtudenta Jan Kſhižan ſ Hodžija je tele dny ſwoje theologiske pruhovanje w Lipſku ſi dobrę khwalbu wobſtał.

— Prjedawſchi ſakſki finançny minister ſ Waždorſ je wumrjeł. Wón běſche pſched dwěmaj lětomaj ſwoje ſaſtojíſtvo ſložicž dyrbjal, dokelž běchu ſo pod nim ſakſke pjenježne naležnoſcze jara pohubjeñſchiſe a jemu ſejm teho dla ſwoju njedowěru wuprajt. Wón běſche wot ſwojich podſtajených, ſa kofryž ſo ſtarasche, lubowaný a czeſczený.

— Ssýn bratra naſcheho khežora, Hendricha, je wumrjeł. Wón běſche pſchi hražu ſe ſwojim bratſtviom njesbožownje ſe ſtoła padnył a je wot teho čaſha khorował. Wulka to ſrudoba ſa ſtarſcheju, ſo je tón ſyn, na kofrehož po jeho živym duchu wulku nadžiju ſtajachu, na tajke ſrudne waſchnje ſmijercz namakał. ſsmijercz khorži do domow wýžokich a niſkich. Naſch khežor je ſ poſrjebej do ſtela dojč.

— S bitwiſheža powjeſcž pſchiūdže, ſo ſu japoňſke lódże nowy nadpad na pſchistaw pola Port-Arthur czinile. Ruske lódże wujědžechu pſchečzio japoňſkim, ale dyrbjachu zofacž. Žena ruska lódž, kſhižer Askold ſo podnurjo wróžo ſežahny; jena ruska torpedovlóž je ſo podnóriła a tež lódž Retviſan je ſaſo wobſchkođena. Tak roſſchérja ſo powjeſcž, po kofrejž ſu ſaſo Japoňzy wuſpěch měli, ale hacž je tež wěrno, dyrbí ſo hakle wocžakacž; pſchetož ſi bitwiſheža pſchihadža telko njewěrnych powjeſcžow, ſo člowjek njewě, ſchto dyrbí wěricž.

— Pſched lětami ſo w nowinach pižasche wo ſtrachniym ſwěrjeſcu, kotrež we Wojerowſkich ſtronach ſakhadžuje. Někotři ludžo běchu ſamo tigra widželi, kž běſche pječa ſi menažerie čelnił. Hdýž ſo ſwěrjo poſaſa, tam běſche ſtrach a tſchepjetanje. ſkónečnje ſo prajesche, ſo ſu ludžo w ſtrachocziwoſcži žylu wěz pſchehnali a ſo to ſwěrjo ničo druhe njeje, hacž wulki poſ. So pak tam ſwěrisko ſakhadžesche, běſche widžecž na ſawostankach wot ſkónečnouje a róſdrjeneje ſwěrinj, kotrež w lěžach namakaču. Někto je ſo ſkónečnje poradžilo, tigra moricž. Hdýž ſo ſaſo ſkłedy pola Czélneho poſaſachu, ſo hajnizy a honjerjo na hońtwu na njeho podachu a kulta hajnika ſwěrisko mori. Wón pak njebě tigr, ale wulki wjeli, kž ſebi, hdýž ſam khorži, na člowjeku njewěri, jenož hdýž ſu w ſtadlach. Žara poređko ſo w naſchej wokolniye wjeli poſaſuju. Kaž je ſnate, je ſo poſledni wjeli w naſchej krajinje 14. dezembra 1845 w Mužakowſkej holi ſatſelil, hdýž běſche ſo něhdže 40 lět předn poſla Wochoſow tajki wjeli do ſyčzow poſadnył. Njepróſcheny hóſcž je ſi Ruskeje ſi nam pſchischoł.

K rozpoſminanju.

Lěkař a pěola z jědojtych roſtlinow jeno wužitne wučahujetaj; zawiſć na wopak čini.